Philologia LXVII
Nr. 2 (325) IULIE-DECEMBRIE 2025

Dumitru Apetri. Fenomenolog al receptării literare – ediție aniversară

Galina ANIȚOI
Doctor în filologie, conferențiar cercetător
E-mail: galina.anitoi@sti.usm.md
ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3166-1472
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” (Chișinău)

Dumitru Apetri. A Phenomenologist of Literary Reception – Anniversary Edition

Volumul *Dumitru Apetri. Fenomenolog al receptării literare*, apărut recent la editura Universității de Stat din Moldova, îngrijit și prefațat de dr. Vlad Caraman, reprezintă o ediție omagială, dedicată dlui Dumitru Apetri, doctor în filologie, cercetător științific coordonator, cu ocazia împlinirii a 85 de ani de la naștere.

Lucrarea conține opiniile colegilor de breaslă (cercetători literari, scriitori, pedagogi, editori, jurnaliști) despre activitatea filologică a criticului, istoricului literar și scriitorului Dumitru Apetri, desfășurată de-a lungul anilor: în prima fază – preocupări de natură jurnalistică și pedagogică, ulterior – investigații științifice, împletite lejer cu fire de eseistică și beletristică.

Structura cărții se edifică, așa cum anunță îngrijitorul ei în prefața intitulată *Festina lente și echilibrul emoțional ca principii vitale*, pe baza a două criterii: tematico-ideatic și genurial, subsumând șase capitole și o *Addenda.*

Primul capitol, *Profiluri literare*, cuprinde „scrieri care scot în evidență calitatea de cercetător a protagonistului [...], dar și virtuțile sale de beletrist, pedagog și Om de omenie” (p. 6). Autorii profilurilor literare converg spre reliefarea câtorva direcții în demersul de cercetare al lui Dumitru Apetri: dialogul intercultural, a cărui realizare este posibilă „prin trei forme principale de interacțiuni literare (traducerea

artistică, interpretarea critică, reflectarea artistică)" (p. 6), istoria literaturii române, cu o atenție deosebită pentru cea din Bucovina, și eminescologia.

În următoarele două capitole, Vlad Caraman adună aprecierile critice de care s-a bucurat, pe parcursul activității, protagonistul ediției de față, precum și ecourile și rezonanțele la cărțile pe care le semnează Dumitru Apetri, atât în calitate de autor, cât și în calitate de alcătuitor, redactor și îngrijitor. Printre cei care s-au aplecat asupra creației sale se află acad. Constantin Popovici, Adrian Dinu Rachieru, acad. Mihai Cimpoi, Alexandru Burlacu, Marcela Gafton, Ion Crețu, Ion Șpac, Grigore Bostan, Irina Nechit, Vitalie Pastuh-Cubolteanu, Eugen Gheorghiță, Vlad Grecu etc.

Nume consacrat în domeniu, Dumitru Apetri se regăsește și în pagini de dicționar, enciclopedii și alte lucrări de acest fel, publicate în Republica Moldova, România și Ucraina. Faptul este probat prin capitolul IV, *Portrete enciclopedice*.

Încheie volumul secțiunile *Interviuri, anchete* și *Mesaje omagiale* din care desprindem „date interesante din viața și activitatea exegetică, beletristică și pedagogică a domnului Dumitru Apetri" (p. 7).

Prin întocmirea și îngrijirea acestei cărți, Vlad Caraman mai adaugă o tușă luminoasă, nuanțând astfel profilul colegului nostru Dumitru Apetri, a cărui creație și-a găsit neîndoios locul meritat în patrimoniul literelor românești.

Notă: Recenzie elaborată în cadrul subprogramului de cercetare 010301 „Perspective interdisciplinare asupra fenomenelor de confluență și de confruntare în domeniile lingvistic, literar și folcloric în spațiul basarabean ca limes civilizațional și frontieră geopolitică", Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu" al Universității de Stat din Moldova.

Primit: 20.11.2025
Acceptat: 26.11.2025